

บทบาทของประชาชนในการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองและผู้อื่น
จากอาชญากรรมในสังคม

THE ROLES OF PEOPLE IN ACTION FOR PROTECTING ONE'S RIGHTS
AND OTHERS FROM CRIME IN SOCIETY

อรุณ ขยันหา*

สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Aroon Kayanha*

Political Science Department, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Phranakhon Rajabhat University, Bangkok, Thailand

*E-mail: princearun.k@gmail.com

Received: 2021-04-22

Revised: 2021-06-18

Accepted: 2021-06-21

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำ การสนับสนุนจากองค์กร และ ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในหน่วยงานภายในสถานีตำรวจนครบาล” ที่ได้รับทุนถึงสภาพปัญหา อาชญากรรมว่ารูปแบบที่หลากหลายและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สถานีตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมยังมีข้อจำกัดบางประการ อาทิ ข้อจำกัดด้านพื้นที่ รับผิดชอบและจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อเป็นการลดข้อจำกัดดังกล่าวและช่วยเพิ่ม แนวทางในการพัฒนาผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ควรให้ความสำคัญกับบทบาทของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ดังนั้น บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงบทบาทและ ความสามารถของประชาชนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองและผู้อื่น จากอาชญากรรมในสังคม โดยผลการวิเคราะห์พบว่า บทบาทและความสามารถของประชาชนในการ กระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองและผู้อื่นจากอาชญากรรม สามารถจำแนกได้ 2 รูปแบบคือ (1) รูปแบบ ที่กฎหมายไม่บังคับ เป็นกระทำขึ้นเองโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ และเป็นการกระทำเพื่อยับยั้งอาชญากรรม โดยสมัครใจ และ (2) รูปแบบที่กฎหมายบังคับ อาทิ การเป็นพยานตามหมายเรียก และการช่วยเหลือเจ้าพนักงาน จับกุมผู้กระทำผิดเมื่อเจ้าพนักงานร้องขอ

คำสำคัญ: บทบาทของประชาชน การกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนและผู้อื่น และอาชญากรรมในสังคม

ABSTRACT

This academic article is part of research on “Leadership, Organizational Support, and Police Officer Performance in Subunits of Stations of the Metropolitan Police Division” which has identified various crime problems and a steady increase. While the police station, which is an agency involved in the prevention and suppression of crime, has some limitations, such as area of responsibility and number of police officers, etc. In order to reduce these restrictions and increase guidelines for improving the performance of police officers, we should pay attention to the roles of the people in crime prevention and suppression. Therefore, the purpose of this article is to study the roles and capabilities of people under the laws in action for protecting their rights and others from crimes. The analysis found that the roles and capabilities of people under the laws in action for protecting one’s rights and others from crimes can be classified into two forms: (1) voluntary action form, it is a voluntary action of the people without hope of recompense and (2) compulsion by law form, such as to be a witness and assist the police officers to arrest the offender when requested by the officers.

Keywords: The roles of people, crime prevention and suppression, and crime in society

บทนำ

ปัจจุบันปัญหาอาชญากรรมในสังคมไทยที่ปรากฏเป็นข่าวตามสื่อต่าง ๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เช่น การฆาตกรรม การทะเลาะวิวาท การข่มขืน หรือกระทำชำเราทางเพศ การปล้น ชิงทรัพย์ หรือการก่อความไม่สงบภายในประเทศ โดยมีสาเหตุหลักมาจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคม (Kayanha, 2021) อีกทั้งกระบวนการยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมายยังมีช่องว่างปรากฏให้เห็น ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวต่อกระบวนการทางกฎหมาย ขณะเดียวกัน

ประชาชนในสังคมมักไม่ใช้สติในการแก้ไขปัญหาและขาดศีลธรรมในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้เพราะพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ปัญหาอาชญากรรมยังเกิดจากพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด การเลียนแบบคนรอบข้าง และเกิดจากการเลียนแบบสื่อ โดยเฉพาะปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์ มีอิทธิพลอย่างมากต่อชุดพฤติกรรมของคนในสังคม (NIDAPoll, 2021)

จากสาเหตุและสภาพปัญหาอาชญากรรมข้างต้น ส่งผลให้รัฐบาลจำเป็นต้องมีสถาบันหรือหน่วยงานในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ได้แก่ ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ โดยเฉพาะหน่วยงานตำรวจในระดับสถานี ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน ซึ่งมีหน้าที่รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความมั่นคงภายใน บริการทางสังคม และมวลชนสัมพันธ์ และรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชน โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัย รักษากฎหมาย พิทักษ์เสรีภาพของประชาชน บังคับให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ที่มีโทษทางอาญา ตลอดจนดูแลความประพฤติของคนในสังคม (Royal Thai Police Regulations on Determination of powers and duties of Departments of Royal Thai Police, 2012) และด้วยสภาพปัญหาในปัจจุบัน มีรูปแบบที่หลากหลาย ทำให้หน่วยงานตำรวจต้องปรับแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อสร้างความเชื่อมั่นกับสังคม ในการรับมือกับการสภาพปัญหาอาชญากรรมที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้นตามขนาดโครงสร้างของประชากรและสังคมในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

นอกจากนี้ โครงสร้างการบริหารงานในระดับสถานีตำรวจยังถูกแบ่งออกเป็น 5 ฝ่ายงาน เพื่อรองรับสภาพปัญหาในปัจจุบัน ได้แก่ (1) ฝ่ายงานอำนวยการ รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผน สั่งการ ควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานสถานีตำรวจ งานการบริหารบุคลากร การศึกษาการฝึกอบรม งานวิชาการ สวัสดิการ การพัฒนาการบริหารจัดการ งบประมาณ การเงิน การพัสดุ การพลาธิการและสรรพาวุธ การส่งกำลังบำรุง รวมทั้งลักษณะงานที่เกี่ยวข้องหรือเป็น

ส่วนประกอบเพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานในสถานีตำรวจ (2) ฝ่ายงานป้องกันและปราบปราม รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผน อำนวยการสั่งการ ควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล ตลอดจนปฏิบัติงานในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่มีโทษทางอาญาทุกฉบับงานคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ งานชุมชน และมวลชนสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งงานที่มีลักษณะเกี่ยวข้อง หรือเป็นส่วนประกอบของงานนี้ ในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจ เพื่อมิให้เกิดอาชญากรรมขึ้น (3) ฝ่ายงานสืบสวน รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนอำนวยการ สั่งการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล ตลอดจนการปฏิบัติงานในด้านการสืบสวนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่เกิดขึ้น รวมทั้งงานอื่น ๆ ที่มีลักษณะเกี่ยวข้องหรือเป็นส่วนประกอบของงานนี้ ในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจ เพื่อแสวงหาพยานหลักฐานและผู้กระทำความผิดอันเป็นการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนในการสืบสวนคดีอาญาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (4) ฝ่ายงานสอบสวน รับผิดชอบเกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญาทุกประเภท ปฏิบัติงานในด้านการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์การกระทำความผิด เพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดภายในเขตอำนาจรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองของสถานีตำรวจ และ (5) งานจราจร รับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านจราจรวางแผนอำนวยการ สั่งการ ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลงานด้านการควบคุมจราจร

จัดการ และบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร รวมทั้งงานจราจรตามโครงการพระราชดำริ และงานที่มีลักษณะเกี่ยวข้องหรือเป็นส่วนประกอบของงานนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาด้านการจราจร ตลอดจนพื้นที่ที่มีการจราจรต่อเนื่องกัน (Royal Thai Police, 2021)

อย่างไรก็ดี หากพิจารณาโครงสร้างการปฏิบัติงานในระดับสถานีตำรวจ พบว่า โดยทั้ง 5 ฝ่ายงาน ได้สะท้อนถึงภารกิจของสถานีตำรวจที่ต้องปฏิบัติและให้บริการประชาชนที่หลากหลาย ขณะเดียวกันมีเพียงฝ่ายงานป้องกันและปราบปรามที่เป็นหน่วยงานหลักในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (Strategy Division Office of Police Strategy, 2021) และเมื่อเปรียบเทียบลักษณะความซับซ้อนของพื้นที่ที่รับผิดชอบและภารกิจดังกล่าวข้างต้น กับจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานแล้ว ถือเป็นข้อจำกัดที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อสภาพปัญหาอาชญากรรม ประกอบกับในอดีตที่ผ่านมาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้แนวทางการทำงาน โดยมุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมายเป็นหลัก พยายามระดมจับกุมผู้กระทำผิดให้ได้จำนวนมาก ซึ่งวิธีการดังกล่าวไม่สามารถลดอาชญากรรมได้ ในทางตรงข้ามอาชญากรรมในประเทศไทยยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Royal Thai Police, 2021) ซึ่งส่งผลเชิงลบต่อภาพลักษณ์การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสายตาประชาชน และสะท้อนถึงทิศทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ยังไม่มีการพัฒนาที่ดีพอ

ฉะนั้นมาตรการในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จึงควรให้ความสำคัญ

กับการส่งเสริมบทบาทของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมากขึ้น เพราะหากประชาชนรู้ถึงบทบาทและขอบเขตความสามารถในการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองและผู้อื่นจากอาชญากรรม ประชาชนจะเกิดความมั่นใจว่าสิ่งที่กระทำนั้นไม่เป็นความผิดตามกฎหมาย ทำให้ประชาชนมีแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันเหตุ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่ได้ ถือเป็นการแสวงหามาตรการด้านความร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดข้อจำกัดที่หน่วยงานตำรวจเผชิญอยู่ และยังก่อให้เกิดการพัฒนาผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกด้วย

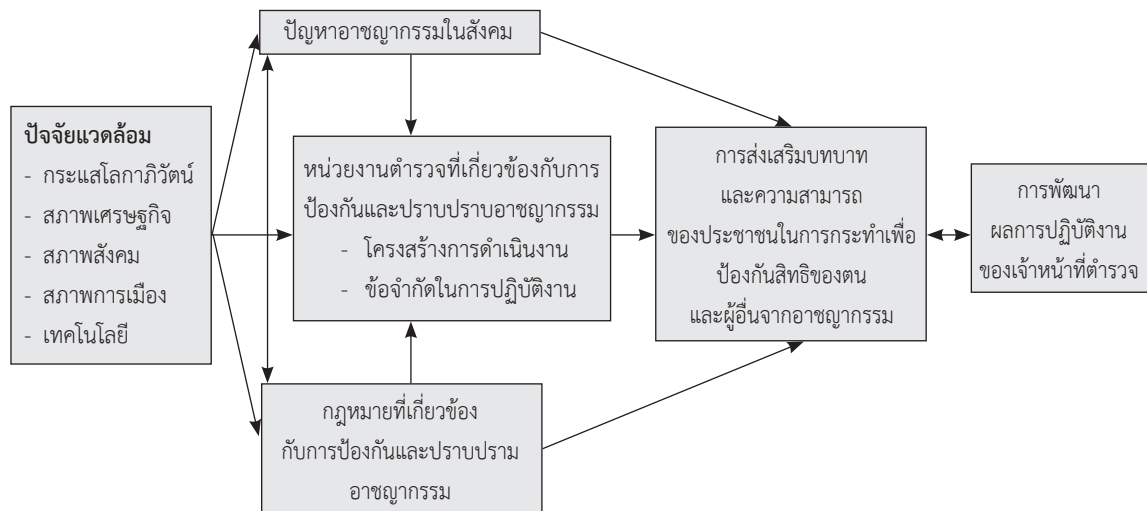
กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์

ด้วยสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี สร้างความเหลื่อมล้ำและเกิดช่องว่างทางสังคมอย่างเห็นได้ชัด สิ่งเหล่านี้เป็นเหตุปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดอาชญากรรมเพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อสุขภาวะของคนในสังคม เป็นอันตรายต่อทรัพย์สิน ร่างกาย และจิตใจ ปัจจุบันสภาพปัญหาอาชญากรรมมีหลากหลายรูปแบบแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับชุดวิธีคิดของผู้ก่อเหตุ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการก่อเหตุ โดยมีระดับความรุนแรงแตกต่างกันไป ถึงแม้จะมีนโยบายการปราบปรามอาชญากรรมอย่างจริงจัง แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ในทางตรงกันข้าม จำนวนคดีการก่อเหตุอาชญากรรมมีจำนวนเพิ่มขึ้น ดังนั้นตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายเพื่อการป้องกันและปราบปราม

อาชญากรรม จำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน

อย่างไรก็ดีหน่วยงานตำรวจยังมีข้อจำกัดบางประการในการปฏิบัติงาน ตามที่ได้กล่าวไว้ในบทนำ ฉะนั้น เพื่อลดข้อจำกัดและช่วยทำให้เกิดการพัฒนาผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตามแนวคิดการปฏิบัติงานแบบปรับตัว (adaptive performance) ในการปฏิบัติงานให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ช่วยให้เกิดการแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์ สามารถรับมือกับสถานการณ์

การทำงานที่ไม่แน่นอน/ คาดเดาไม่ได้ เกิดการเรียนรู้เทคโนโลยี และกระบวนการใหม่ ๆ สามารถปรับตัวให้เข้ากับบริบท วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Allworth & Hesketh, 1999; Pulakos et al., 2000) และเป็นการปฏิบัติงานในรูปแบบความร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชน จึงนำมาสู่แนวคิดการส่งเสริมบทบาทของประชาชนในการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนและผู้อื่นจากอาชญากรรมในสังคม ดังแผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์

เนื้อหา

ในการป้องกันอาชญากรรมนั้นสามารถกระทำได้ทั้งก่อนที่การกระทำความผิดจะเกิดขึ้น และสามารถกระทำได้ภายหลังการกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้ว โดยการกระทำเพื่อป้องกันเหตุล่วงหน้านั้นมีหลายวิธีการด้วยกัน อาทิเช่น การสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชน การแนะนำประชาชนเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในบ้านเรือนและย่านที่อยู่อาศัย ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักและมีความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในเคหะสถานของตนเองและย่านชุมชนในละแวกเดียวกัน ให้มีความตื่นตัวในการป้องกันภัยจากอาชญากรรม เป็นต้น ขณะที่การป้องกันอาชญากรรมภายหลังการกระทำความผิดได้เกิดขึ้นแล้ว หรือเป็นการป้องกันการก่อเหตุซ้ำ ได้แก่ การปรับปรุงแก้ไขพื้นที่ให้ผู้กระทำความผิดเป็นคนดี การใช้วิธีการคุมความประพฤติโดยใช้มาตรการทางกฎหมายเป็นเครื่องมือ เป็นต้น

การป้องกันอาชญากรรมในลักษณะที่เป็นการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองและผู้อื่น ประชาชนสามารถกระทำได้ หากสิ่งที่ประชาชนพบเห็นเป็นความผิดทางอาญา หรือเป็นความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ทั้งนี้เพื่อทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยสังคม ฉะนั้นประชาชนควรตระหนักและให้ความสำคัญต่อบทบาทและความสามารถในการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองและผู้อื่นจากอาชญากรรม ซึ่งบทบาทและความสามารถดังกล่าว สามารถจำแนกได้ 2 รูปแบบคือ (1) บทบาทและความสามารถของประชาชนในการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองและผู้อื่นจากอาชญากรรม

ในรูปแบบที่กฎหมายไม่บังคับ เป็นการกระทำขึ้นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ เป็นการกระทำการใด ๆ ของประชาชน เพื่อยับยั้งอาชญากรรมโดยสมัครใจ และ (2) บทบาทและความสามารถของประชาชนในการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนและผู้อื่นจากอาชญากรรมในรูปแบบที่กฎหมายบังคับ อาทิเช่น การเป็นพยานตามหมายเรียก และการช่วยเหลือเจ้าพนักงานจับกุมผู้กระทำความผิดเมื่อเจ้าพนักงานร้องขอ ซึ่งจะได้กล่าวถึงในรายละเอียดต่อไป

บทบาทและความสามารถของประชาชนในการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองและผู้อื่นจากอาชญากรรมในรูปแบบที่กฎหมายไม่บังคับ

บทบาทในส่วนนี้ เป็นความสามารถของประชาชนในการกระทำเพื่อยับยั้งอาชญากรรมโดยกฎหมายไม่ได้บังคับว่าเป็นหน้าที่โดยตรง แต่เป็นเรื่องที่ประชาชนต้องให้ความสำคัญต่อประโยชน์ของตนเองและสังคมโดยรวม หรือเป็นการกระทำในฐานะที่เป็นพลเมืองของสังคม ประชาชนสามารถกระทำโดยสมัครใจและไม่หวังสิ่งตอบแทน หรือจิตอาสา ซึ่งเป็นความสามารถในการป้องกันตนเองเบื้องต้น ไม่เป็นการเปิดช่องให้มีการก่ออาชญากรรมได้โดยสะดวก กล่าวคือ ประชาชนต้องทำความเข้าใจถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดอาชญากรรม เพื่อสร้างมาตรการเบื้องต้นในการลดโอกาสการก่ออาชญากรรมของโจรผู้ร้ายในเขตชุมชน หากประชาชนมีมาตรการเบื้องต้นที่ไม่เปิดช่องโอกาสให้โจรผู้ร้ายก่ออาชญากรรมแล้ว อาชญากรรมก็จะลดน้อยลงหรืออาจจะหมดไปจากสังคม ซึ่งการกระทำเพื่อไม่เปิดช่องให้เกิดอาชญากรรม ได้แก่

1) การจัดกำลังจิตอาสาป้องกันตนเองในชุมชน โดยความสมัครใจของประชาชนที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้านหรือเขตชุมชน มีการจัดเวรยามป้องกันโจรผู้ร้ายที่จะก่อเหตุต่าง ๆ ขึ้น การกระทำดังกล่าว จะช่วยลดปัญหาอาชญากรรมของชุมชนในระดับมูลฐานได้

2) การศึกษาจากแนวทางปฏิบัติที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้แนะนำให้แก่ประชาชนเพื่อช่วยป้องกันปราบปรามอาชญากรรม อาทิ คู่มือหรือเอกสารที่เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสถานีตำรวจในพื้นที่ หรือเอกสารที่ระบุถึงวิธีการเพื่อความปลอดภัยที่ประชาชนจะช่วยในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนได้

3) การป้องกันตนเองและผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา กล่าวคือ ผู้ใดจำต้องกระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่นให้พ้นอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึง ถ้าได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ การกระทำนั้นเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นไม่มีความผิด (Criminal Code B.E. 2499 (1956), Article 68) ฉะนั้น ประชาชนสามารถกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองและผู้อื่นได้โดยที่ผู้กระทำไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับผู้นั้น การป้องกันสิทธิดังกล่าวได้แก่สิทธิในชีวิต ร่างกาย เกียรติยศ ทรัพย์สิน หรือสิทธิใด ๆ ซึ่งเป็นสิทธิที่เราสามารถป้องกันได้ เช่น คนร้ายจะใช้ปืนยิงเรา เราสามารถยิงคนร้ายก่อน หรือคนร้ายกำลังลักทรัพย์หรือ ขโมยทรัพย์สินมีค่าของเพื่อนเรา เมื่อเราเห็นเหตุการณ์จึงทำการจับกุม และส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด ซึ่งการจับกุมผู้กระทำผิดนี้ถือเป็นการกระทำที่ชอบด้วย

กฎหมายตาม เพราะเป็นการกระทำความผิดซึ่งหน้า (Criminal Procedure Code B.E. 2477 (1934), Article 79) นอกจากนี้การป้องกันอาชญากรรมอาจเป็นลักษณะของการให้ความช่วยเหลือเจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายจับ โดยขอความช่วยเหลือขณะปฏิบัติหน้าที่เพื่อจัดการตามหมายนั้นก็ได้ แต่ต้องเป็นความช่วยเหลือในลักษณะไม่เกิดอันตราย (Criminal Procedure Code B.E. 2477 (1934), Article 82)

ดังนั้น การป้องกันตนเองหรือผู้อื่นเป็นการกระทำของประชาชน เพื่อหยุดยั้งอาชญากรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง การกระทำตามมาตรการเบื้องต้นนี้กฎหมายมิได้บังคับให้ประชาชนกระทำ หากแต่ประชาชนทำเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือเพื่อผู้อื่น กฎหมายจึงให้ความคุ้มครองแก่ผู้กระทำการดังกล่าวด้วย อาทิ (1) การแจ้งความเมื่อพบการกระทำความผิดทางอาญา ได้แก่ การแจ้งความในฐานะที่ตนเองเป็นผู้เสียหาย หรือเป็นการร้องทุกข์โดยผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม ซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และการกล่าวหาเช่นนั้นโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ (Criminal Procedure Code B.E. 2477 (1934), Article 27) โดยส่วนใหญ่ มักเป็นการแจ้งความจากผู้รู้เห็นเหตุการณ์ หรือฐานะเป็นพลเมืองดีที่พบเห็นการกระทำความผิดทางอาญา จึงแจ้งความให้ตำรวจทราบเพื่อให้จับกุมตัวคนร้ายมาดำเนินคดี แม้ผู้แจ้งไม่ใช่ผู้เสียหายก็สามารถแจ้งความได้ หรือเป็นการ “การกล่าวโทษ” เมื่อประชาชนแจ้งความในลักษณะการกล่าวโทษ ตำรวจควรรับแจ้งความและติดตาม

คนร้ายมาดำเนินคดีต่อไป และเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องคิดอยู่เสมอว่าผู้แจ้งความคือผู้เสียหาย โดยคำร้องทุกข์ต้องปรากฏชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์ ลักษณะแห่งความผิดพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่ความผิดนั้นได้กระทำความเสียหายที่ได้รับและชื่อหรือรูปพรรณของผู้กระทำความผิดเท่าที่จะบอกได้ คำร้องทุกข์จะเป็นหนังสือหรือร้องด้วยปากก็ได้ ถ้าเป็นหนังสือต้องมีวันเดือนปี และลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ ถ้าร้องด้วยปาก ให้พนักงานสอบสวนบันทึกไว้ลงวันเดือนปีและลงลายมือชื่อผู้บันทึกกับผู้ร้องทุกข์ในบันทึกนั้น (Criminal Procedure Code B.E. 2477 (1934), Article 27) นอกจากการร้องทุกข์แล้ว สิ่งที่ประชาชนสามารถกระทำได้คือ การไปเป็นพยาน เมื่อรู้เห็นการกระทำความผิดทางอาญา ทั้งที่มีหรือไม่มีหมายเรียกก็ได้ การที่ประชาชนรู้เห็นการกระทำความผิดแล้วไปเป็นพยานด้วยความสมัครใจเอง ถือว่าเป็นหน้าที่ในฐานะพลเมืองของสังคม (2) การต่อต้านอาชญากรรมโดยวิธีประชาทัณฑ์ ถือเป็นเรื่องที่รุนแรงและผิดกฎหมายไม่ควรกระทำอย่างใด ๆ ก็ดี ถึงแม้การกระทำของประชาชนในลักษณะนี้จะผิดกฎหมายก็ตาม ในการจัดทำสำนวนของพนักงานสอบสวนก็ควรระบุให้มีข้อเท็จจริงต่าง ๆ ปรากฏในส่วนการสอบสวนด้วย เพื่อศาลจะได้ใช้ดุลยพินิจในการกำหนดบทลงโทษคนร้ายได้อย่างเหมาะสม (3) การแสดงออกโดยการยอมรับว่าประชาชนรังเกียจผู้ที่ประกอบอาชญากรรม ไม่มีคนคบหาสมาคมด้วย เป็นการลงโทษทางสังคมเพื่อให้ผู้ประกอบอาชญากรรมกลับตัวเป็นคนดีแล้ว ถือเป็นมาตรการทางสังคมที่จะช่วยป้องกันผู้ประกอบอาชญากรรมกลับมาทำความผิดซ้ำอีก

บทบาทและความสามารถของประชาชนในการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนและผู้อื่นจากอาชญากรรมในรูปแบบที่กฎหมายบังคับ

ในส่วนนี้ เป็นสิ่งที่ประชาชนต้องกระทำเพื่อเป็นการต่อต้านอาชญากรรม และช่วยให้ศาลตัดสินเพื่อกำหนดบทลงโทษต่อผู้กระทำความผิดได้อย่างเหมาะสม การต่อต้านอาชญากรรมชนิดที่กฎหมายบังคับนี้ได้แก่ การเป็นพยานตามหมายเรียก และการช่วยเหลือเจ้าพนักงานจับกุมผู้กระทำความผิด

1) การเป็นพยานตามหมายเรียก ในกรณีที่คุณความฝายใดไม่สามารถนำพยานของตนมาศาลได้เอง คุณความฝายนั้นอาจขอต่อศาลก่อนวันสืบพยานให้ออกหมายเรียกพยานนั้นมาศาลได้ โดยศาลอาจให้คุณความฝายนั้นแถลงถึงความเกี่ยวพันของพยานกับข้อเท็จจริงในคดีอันจำเป็นที่จะต้องออกหมายเรียกพยานดังกล่าวด้วยและต้องส่งหมายเรียกพร้อมสำเนาคำสั่งแถลงของผู้ขอให้พยานรู้ล่วงหน้าอย่างน้อยสามวัน โดยหมายเรียกพยานต้องมี (1) ชื่อและตำบลที่อยู่ของพยาน ชื่อคุณความศาล และนายความฝายผู้ขอ (2) สถานที่และวันเวลาซึ่งพยานจะต้องไป และ (3) กำหนดโทษที่จะต้องรับในกรณีที่ไปไม่ไปตามหมายเรียกหรือเบิกความเท็จ (Civil Procedure Code B.E. 2477 (1934), Article 106) กล่าวคือ เมื่อประชาชนได้รับหมายเรียกของเจ้าพนักงานให้ไปเป็นพยานผู้รับหมายตามหมายเรียกต้องปฏิบัติตามหมายเรียก ถ้าไม่ไปตามหมายเรียก ศาลอาจจะออกหมายจับพยานไปขังไว้จนกว่าพยานจะต้องเบิกความต่อศาลตามวันเวลาที่ศาลเห็นสมควร ถ้าหากเป็นหมายเรียกของพนักงานอัยการ หรือของพนักงานสอบสวนแล้ว

ผู้ใดขัดขึ้นคำบังคับตามกฎหมายของพนักงานอัยการ ผู้ว่าคดีหรือพนักงานสอบสวน ซึ่งให้มาเพื่อให้ถ้อยคำ อาจถูกดำเนินคดี ในความผิดฐานขัดขึ้น คำบังคับของพนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (Criminal Code B.E. 2499 (1956), Article 168) ในการไปเป็นพยานจะต้องให้การตามความจริงด้วย ถ้าให้การเท็จก็จะเป็นความผิดฐานให้การเท็จหรือเบิกความเท็จ กล่าวคือ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (Criminal Code B.E. 2499 (1956), Article 172) และถ้าผู้ใดเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล ถ้าความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (Criminal Code B.E. 2499 (1956), Article 177)

2) การช่วยเหลือเจ้าพนักงานจับกุม ผู้กระทำความผิดเมื่อเจ้าพนักงานร้องขอ การช่วยเหลือเจ้าพนักงานจับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งหน้าจะต้องเป็นเรื่องที่มีหมายจับอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นความผิดฐานใดก็ตาม และเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามกฎหมายหรือจับตามหมายจับนั้น ได้รับร้องขอความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้เคียงเพื่อจัดการจับกุมผู้กระทำความผิดตามหมายจับนั้น แต่จะบังคับให้คนธรรมดาช่วยโดยอาจเกิดอันตรายแก่ราษฎรนั้นไม่ได้ อย่างไรก็ดี ในกรณีที่เจ้าพนักงานจะจับกุมโดยไม่มีหมายจับ

แม้เจ้าพนักงานจะร้องขอให้คนธรรมดาช่วยจับคนธรรมดาที่ไม่มีอำนาจในการจับกุม ดังนั้น คำร้องขอของเจ้าพนักงานจึงไม่ถือเป็นคำสั่งของเจ้าพนักงาน และคนธรรมดาผู้ได้รับคำร้องขอจะปฏิบัติตามคำร้องขอนั้นหรือไม่ก็ได้ (Criminal Procedure Code B.E. 2477 (1934), Article 82) การจับกุมดังกล่าวถ้ามีหมายจับอยู่แล้ว และไม่เกิดอันตรายแก่ผู้จับกุมแล้ว หากประชาชนผู้ถูกร้องขอจากเจ้าพนักงานนั้นจะไม่ยอมช่วยจับจะถือว่ามีความผิด เพราะทราบถึงคำสั่งของเจ้าพนักงาน ซึ่งสั่งการตามอำนาจที่กฎหมายให้ไว้ ดังนั้นถ้าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 วัน หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (Criminal Code B.E. 2499 (1956), Article 368) อย่างไรก็ดี หากประชาชนพบเห็นการกระทำความผิดซึ่งหน้า อันเป็นความผิดซึ่งเห็นกำลังกระทำความผิดในอาการใดซึ่งแทบจะไม่มีเวลาสงสัยเลยว่าคนนั้นได้ทำความผิดมาแล้วสด ๆ ฉะนั้นประชาชนคนธรรมดาผู้พบการกระทำความผิดนั้นสามารถเข้าทำการจับกุมได้ทันทีโดยไม่ต้องคอยให้เจ้าพนักงานร้องขอ หากแต่อำนาจในการจับกุมของคนธรรมดายังมีขอบเขตจำกัดอยู่เฉพาะแต่ความผิดซึ่งหน้า และเป็นความผิดประเภทที่ระบุไว้ในท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น ได้แก่ การประทุษร้ายต่อพระบรมราชตระกูล ขบถภายใน พระราชอาณาจักร ขบถภายนอกพระราชอาณาจักร ความผิดต่อทางพระราชไมตรีกับต่างประเทศ ทำอันตรายแก่ธงหรือเครื่องหมายของต่างประเทศ ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ความผิดฐานหลบหนีจากที่คุมขัง ความผิดต่อศาสนา การก่อการจลาจล

กระทำให้เกิดอันตรายแก่สาธารณชน ปลอมแปลง เงินตรา ข่มขืนกระทำชำเรา ประทุษร้ายแก่ชีวิต ประทุษร้ายแก่ร่างกาย ความผิดฐานกระทำ ให้เสื่อมเสียอิสรภาพ ลักทรัพย์ วิ่งราว ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และโจรสลัด และกรรโชก (Criminal Procedure Code B.E. 2477 (1934)) ความผิด ดังกล่าวถือเป็นความผิดซึ่งหน้าที่บุคคลธรรมดา หรือราษฎรมีอำนาจจับได้โดยไม่ต้องมีหมาย และการจับกุมโดยประชาชนคนธรรมดา เป็นเพียง อำนาจตามกฎหมายที่จะจับกุมได้เท่านั้น แต่ไม่ใช่ เป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ และในกรณีอื่นนอกเหนือ จากที่กล่าวมาคนธรรมดาจะไม่สามารถจับกุม ผู้กระทำความผิดได้

สรุป

บทบาทของประชาชนในการป้องกัน อาชญากรรมนั้นต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของประชาชนจากเหตุ อาชญากรรมและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ฉะนั้น เมื่อพิจารณาเฉพาะบทบาทและความสามารถ ของประชาชนตามมาตรการทางกฎหมายในการ กระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองและผู้อื่นจาก อาชญากรรม พบว่า สามารถกระทำได้ 2 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบที่กฎหมายไม่บังคับ เป็นกระทำขึ้น โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ หรือเป็นการกระทำ โดยสมัครใจ อาทิ การจัดกำลังจิตอาสาป้องกัน ตนเองในชุมชน มีการจัดเวรยามป้องกันโจรผู้ร้าย หรือเหตุต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น การศึกษาแนวทางปฏิบัติ ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้แนะนำ และการป้องกันตนเอง และผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา และ (2) รูปแบบ ที่กฎหมายบังคับ อาทิ การเป็นพยานตามหมายเรียก

และการช่วยเหลือเจ้าพนักงานจับกุมผู้กระทำความผิด เมื่อเจ้าพนักงานร้องขอ โดยต้องเป็นการช่วยเหลือ เจ้าพนักงานจับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งหน้าและจะต้อง เป็นเรื่องที่มีหมายจับอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นความผิด ฐานใดก็ตาม และเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการ ตามกฎหมายหรือจับตามหมายจับนั้นได้ร้องขอ ความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้เคียงเพื่อจัดการ จับกุมผู้กระทำความผิดตามหมายจับนั้น แต่จะบังคับ ให้คนธรรมดาช่วยโดยอาจเกิดอันตรายแก่ราษฎร นั้นไม่ได้

อย่างไรก็ดี ข้อมูลข้างต้นเป็นเพียง การศึกษาเฉพาะบทบาทและความสามารถของ ประชาชนในการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเอง และผู้อื่นจากอาชญากรรม เพื่อเป็นแนวทางหรือ มาตรฐานขั้นต่ำในการป้องกันสิทธิจากอาชญากรรม และเพื่อให้ประชาชนทราบถึงสิทธิ ที่เป็นประโยชน์ หรือเป็นอำนาจของบุคคลที่กฎหมายรับรองและ คุ้มครองมิให้มีการละเมิด รวมทั้งบังคับการให้เป็นไป ตามสิทธิ ในกรณีที่มีการละเมิดด้วย เช่น สิทธิ ในครอบครัว สิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัว สิทธิใน เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในการเลือกอาชีพ ถิ่นที่อยู่ การเดินทาง สิทธิในทรัพย์สิน เป็นต้น โดยศึกษา ตามบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ซึ่งถือเป็นข้อจำกัดของบทความนี้ เพราะการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมในภาพรวมจำเป็นต้องอาศัยทั้งปัจจัยภายในองค์กร อาทิ ภาวะผู้นำ ของผู้กำกับการสถานีตำรวจ และการสนับสนุน จากองค์กร เป็นต้น (Kayanha, 2021) และปัจจัย ภายนอกองค์กร นั่นคือ ต้องอาศัยความร่วมมือ จากหลายหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาคประชาชน โดยเฉพาะภาคประชาชนซึ่งเป็น

กลุ่มคนส่วนใหญ่ในสังคมและเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

เพราะอาชญากรรมส่งผลกระทบต่อความผาสุกปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน และความมั่นคงของประเทศ อีกทั้งปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมยังมีสาเหตุมาจากความเสื่อมโทรมทางสังคม จึงถือว่าเป็นภาระหน้าที่ของสังคมส่วนรวมโดยตรง มิได้จำกัดขอบเขตเฉพาะแต่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งในระบบสังคมส่วนรวมเท่านั้น และในการจับกุมหรือเสาะหาข้อเท็จจริงแห่งคดี หากไม่ได้รับการยินยอมรับรู้หรือได้รับความร่วมมือจากประชาชน อาจทำให้ประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมลดน้อยลง การที่ประชาชนให้ความร่วมมือกับตำรวจ ถือเป็นหลักประกันในความสำเร็จตามภารกิจระหว่างตำรวจกับประชาชนในการต่อต้านอาชญากรรม โดยหน่วยงานตำรวจควรประสานกิจกรรม และแนะนำประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบสถานตำรวจทุกหน่วย ที่ต้องให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมการจัดตั้งอาสาสมัครป้องกันอาชญากรรมในท้องที่ พร้อมกับแนะนำให้ข่าวสารเกี่ยวกับวิธีการป้องกันความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน อีกทั้งสถานตำรวจจะต้องกวดขันการรักษาความสงบและจัดสายตรวจอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และเมื่อได้รับการแจ้งข่าวอาชญากรรมจากประชาชนแล้ว จะต้องดำเนินการเพื่อระงับหรือกระทำการจับกุมผู้กระทำความผิดด้วยความรวดเร็ว รวมถึงการเร่งรัดพัฒนาเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีความเข้าใจรอบรู้ในปัญหาอาชญากรรมระดับชุมชน และสามารถปฏิบัติภารกิจเพื่อส่งเสริม

สัมพันธภาพอันดีระหว่างประชาชนและตำรวจได้เป็นอย่างดี ขณะที่ประชาชนต้องปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพลเมือง เพื่อร่วมกันสร้างความถูกต้องชอบธรรมให้บังเกิดขึ้น ฉะนั้นสถานตำรวจควรพัฒนาความร่วมมือกับภาคประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ด้วยการส่งเสริมและให้มีความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับบทบาทและความสามารถในการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองและผู้อื่นจากอาชญากรรม

นอกจากการพัฒนาความร่วมมือกับประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมแล้ว เนื้อหาของกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมควรมีความชัดเจน ทันสมัย และมีบทกำหนดโทษที่สูงเพียงพอ ไม่ต่ำเกินไป กล่าวคือกฎหมายจะต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามสังคมและมีเนื้อหาองค์ประกอบที่สมบูรณ์ หากมีเนื้อหาคลุมเครือ อาจทำให้เกิดช่องว่างทำให้ผู้กระทำผิดนำมาเป็นข้ออ้างในการต่อสู้คดีได้ ศาลอาจจำต้องปล่อยผู้กระทำความผิด ทำให้กฎหมายขาดความศักดิ์สิทธิ์ อาทิเช่น การก่ออาชญากรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ควรพัฒนากฎหมายเฉพาะให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญาไม่อาจนำมาบังคับใช้ได้โดยตรง นอกจากนี้โทษทางอาญาอาจต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันด้วยเช่นกัน อาทิ โทษปรับควรมีการแก้ไขปรับปรุงให้สูงขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

รวมถึงหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ได้แก่ ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ ควรประสานงานกันเพื่อทำให้การบังคับใช้ตาม

กฎหมายเป็นไปด้วย รวดเร็ว เสมอภาค และมีการลงโทษที่เหมาะสม ซึ่งอาจทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวไม่กล้าที่จะกระทำความผิดขึ้นอีก สำหรับความรวดเร็วคือ การจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษโดยเร็วที่สุดไม่ปล่อยให้ล่าช้าจนสังคมเสื่อมเสียต่าง ๆ ขณะที่ความเสมอภาคนั้น ผู้กระทำความผิดจะต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมายทุกคน โดยไม่มีข้อยกเว้น ส่วนการได้รับโทษที่เหมาะสมนั้นคือโทษที่ได้รับนั้นจะต้องไม่หนักหรือเบาเกินไปด้วย

และท้ายที่สุดเนื่องจากบทความนี้มีข้อจำกัดคือ ศึกษาเฉพาะบทบาทและความสามารถของประชาชนในการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเอง

และผู้อื่นจากอาชญากรรมในสังคมเท่านั้น ซึ่งเป็นลักษณะของการย่อส่วนมุมมอง (paradigm) ด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ทำให้ไม่เห็นภาพรวมของการป้องกันอาชญากรรม ฉะนั้น การศึกษาแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมในสังคม ควรให้ความสำคัญต่อประเด็นแนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเพื่อการป้องกันอาชญากรรมในลักษณะพิเศษอื่น ๆ หรืออาจจะศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศต้นแบบที่มีการพัฒนาผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

REFERENCES

- Allworth E, Hesketh B. (1999). **Construct-oriented biodata: capturing change-related and contextually relevant future performance**. *Int J Select Assess*. 7(1), 97–111.
- Civil Procedure Code B.E. 2477 (1934). Retrieved March 2, 2021, from <https://www.krisdika.go.th/>.
- Criminal Code B.E. 2477 (1934). Retrieved March 2, 2021, from <https://www.krisdika.go.th/>.
- Criminal Procedure Code B.E. 2477 (1934). Retrieved March 2, 2021, from <https://www.krisdika.go.th/>.
- Kayanha, Aroon. (2021). **Leadership, organizational support, and police officer performance in subunit of stations of metropolitan police division**. (Doctoral dissertation). Krirk University, Bangkok.
- National Institute of Development Administration. **Nida Poll**, Retrieved April 2, 2021, from www.nidapoll.nida.ac.th
- Pulakos ED, Arad S, Donovan MA, Plamondon KE. (2000). **Adaptability in the workplace: development of a taxonomy of adaptive performance**. *J Appl Psychol*. 85(1), 612–624.

Royal Thai Police. (2012). **Royal Thai Police regulations on determination of powers and duties of departments of Royal Thai Police**. Retrieved April 3, 2021, from <https://www.royalthaipolice.go.th/>.

Strategy Division Office of Police Strategy. **Royal Thai police strategy 20 years (2018-2037)**. Retrieved April 1, 2021, <http://www.strategypolice.com/>.

.....